

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA D'HABITATGE, TERRITORI I MOBILITAT

3024

Resolució de la directora general d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental per la qual es formula l'informe d'impacte ambiental referent al Projecte d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig), a la finca «Ca s'Elet», polígon 46, parcel·la 72, al T.M. de Llucmajor. (Exp. 83a/2024)

Vist l'informe tècnic amb proposta de resolució de dia 3 de gener de 2025, i d'acord amb l'apartat 1 de l'article únic del Decret 5/2024, de 29 de maig, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

RESOLC FORMULAR:

L'informe d'impacte ambiental referent al projecte d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig), a la finca «Ca s'Elet», polígon 46, parcel·la 72, al T.M. de Llucmajor.

1. Determinació de subjecció a avaluació ambiental i tramitació

D'acord amb la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental i el RD 445/2023, de 13 de juny de 2023, que modifica els annexos I, II i III d'aquesta Llei: Projectes sotmesos a avaluació d'impacte ambiental simplificada; grup 3: Perforacions, dragatges i altres instal·lacions mineres i industrials, punt a, 3'. Perforacions per a l'abastiment d'aigua, han de ser objecte d'avaluació ambiental simplificada els projectes inclosos en l'annex II d'aquesta Llei.

Per tant, el projecte s'ha de tramitar com a una Avaluació d'Impacte Ambiental Simplificada i seguir el procediment establert a la secció 2ª del Capítol II d'avaluació d'impacte ambiental de projectes del Títol II d'avaluació ambiental de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental. S'han de complir també les prescripcions dels articles 21 i 22 del Decret legislatiu 1/2020, que li siguin d'aplicació.

2. Descripció i ubicació del projecte

- Segons l'indicat al document ambiental, l'objecte del projecte és la realització d'un sondeig (AAS_21784) per a destinar l'aigua que se n'extregui al reg dels cultius presents a la parcel·la i els nous cultius que es volen implantar, junt amb un hort d'autoconsum, d'acord amb l'esmentat a l'informe agronòmic adjunt.
- Les coordenades de la ubicació de la perforació (UTM-ETRS89) indicades al document ambiental, són: $x = 490.625$, $y = 4.369.932$, $z = 127.2$ m.
- El sondeig projectat s'ubica sobre la massa d'aigua MAS18.21.M1 Marina de Llucmajor. Segons l'article 27 del PHIB, l'estat de les masses d'aigua subterrània es determina pel pitjor valor del seu estat quantitatiu i del seu estat químic. Així doncs, aquesta massa està classificada com una massa amb un bon estat quantitatiu (índex d'explotació del 68,94%) i estat químic dolent (a causa de l'elevat contingut en clorurs). La vulnerabilitat de contaminació de l'aquífer és considerada com a moderada (5).
- El punt projectat pel nou sondeig no es troba afectat directament per àrees de prevenció de riscos (APR) d'inundació, d'incendi, d'erosió o d'esllavissaments.
- La parcel·la on es vol desenvolupar el sondeig no es troba afectada per cap espai de la Xarxa Natura 2000. Tampoc es troba a cap zona definida per la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears (LEN). L'àmbit del projecte no es troba afectat ni està pròxim a cap hàbitat d'interès comunitari (HIC) descrit a la Directiva 92/43/CEE.
- Segons s'indica al projecte, l'empresa que realitzarà el sondeig farà ús d'equips de perforació amb rotopercussió amb circulació directa de fluids que funcionin amb aigua i escumant ecològic (QUIMAFOAM BIO). Posteriorment, es procedirà a la seva intubació.
- Les característiques del sondeig plantejades al projecte, són les següents:

- Cabal màxim instantani: 0,5 l/s.
- Ús de les aigües: Reguiu.

- Volum màxim anual: 200 m³.
- Profunditat màxima d'instal·lació de la bomba: s'instal·larà com a màxim a una profunditat de 128,2 metres.

8. Pel que respecta a les bombes d'extracció, el document ambiental fa referència al fet que a la fase de funcionament s'instal·larà una bomba que funcionarà amb energia elèctrica.

9. Anàlisi de les alternatives del document ambiental:

El document ambiental contempla les següents alternatives:

- Alternativa 0 (no execució del projecte): Segons l'indicat al document ambiental, la no execució del projecte de sondeig, enfront de la impossibilitat de connexió a xarxa d'aigua o a xarxa d'aigües regenerades, fa que l'única solució per a poder disposar d'aigua pel reg, sigui la compra d'aigua i el seu transport amb camions cisterna. Es contempla la possibilitat de recollir l'aigua de pluja, no obstant això, s'al·lega que tan sols es pot considerar com un complement al subministrament bàsic, que ha de tenir un altre origen al pluvial, al ser aquest insuficient per a cobrir les necessitats de la finca.
- Alternativa 1 (realització del sondeig a una altra ubicació): No es contempla realitzar el sondeig a un altre lloc de la finca o parcel·la, ja que això implicaria una major eliminació de vegetació per a la col·locació de les canonades de conducció d'aigua.
- Alternativa 2 (realitzar el sondeig amb un altre mètode de perforació): Es descarta fer el projecte amb un altre mètode de perforació diferent del de rotoperfussió, pels avantatges que suposa aquesta tècnica enfront de les altres.
- Alternativa 3 (realització del sondeig a la parcel·la objecte d'aquest informe): Es considera pel promotor com l'elecció més adient atenent a les següents consideracions:
 - Possibilitat de trobar aigua durant la perforació.
 - Menor eliminació de vegetació.
 - Menor afecció a la fauna i als veïns.
 - Facilitat d'accés de la maquinària de perforació al punt projectat pel sondeig.

10. Respecte al consum energètic, al document ambiental s'indica que, enfront de la impossibilitat de subministrament d'energia al lloc de treball, les tasques de perforació es duran a terme amb equips amb motors de combustió. Així doncs, les principals fonts d'energia provindran de combustibles fòssils com gasoil i/o benzina, fonts d'energia no renovables.

11. Durant l'execució del sondeig, existeix el risc de contaminació de l'aigua de l'aquífer per part de substàncies químiques, com ara vessaments de combustibles de les màquines perforadores o altres contaminants que puguin infiltrar-se a través de les capes del sòl. En relació amb l'anterior, el document ambiental planteja l'adopció de les mesures de manteniment adients perquè la maquinària es trobi en òptimes condicions, material absorbent (sepiolita) i un bidó per a la recollida dels vessaments.

3. Avaluació dels efectes previsibles

Segons el document ambiental, els principals impactes ambientals considerats es produiran a la fase d'execució del projecte. Tots ells són considerats pel promotor com a impactes amb poca o nul·la afecció al medi ambient. Els impactes previstos al document ambiental tendran efectes sobre: el medi atmosfèric, factors climàtics i canvi climàtic, població, hidrologia, sòl, medi biòtic i paisatge. D'acord amb el document ambiental, la superfície total de la parcel·la que es veuria afectada per l'eliminació de les espècies vegetals existents, la instal·lació de la perforadora, compressor i camió amb els materials, s'estima seria d'uns 60 m².

Una vegada identificats els efectes previsibles i els principals impactes, el document ambiental contempla tota una sèrie de mesures preventives i reductores que tenen com a objectiu la reducció, eliminació o modificació dels efectes ambientals negatius significatius del projecte.

El document ambiental recull un apartat de seguiment de les mesures preventives i reductores proposades, amb l'objectiu principal de garantir que es produirà la mínima afecció ambiental, tant a la fase d'execució de les obres com a la fase d'explotació i a la fase de clausura (si escau). A la fase d'execució de les obres, es contemplen activitats per a minimitzar la contaminació de l'aquífer: manteniment de la maquinària en òptimes condicions, per tal d'evitar vessaments accidentals, disposició de material absorbent (sepiolita) que serà gestionat per gestors autoritzats i cimentació del sondeig. Com a mesures reductores, en destaca l'adopció de mesures per evitar l'impacte visual, com és que la torre de perforació només serà hissada durant les tasques de perforació. Per tal d'evitar pertorbar a la fauna i a la població amb el soroll i les vibracions de les màquines, les activitats es desenvoluparan en horari diürn. En relació amb la contaminació acústica, el promotor indica que la curta duració del període d'obres i l'adopció de mesures preventives, minimitzarà les afeccions provocades per aquest impacte.

S'adjunta el pressupost del cost de les mesures mediambientals que s'adoptaran, consistents en: cimentació del sondeig, cost de l'obra a la boca del sondeig, cost d'un sac de sepiolita i cost del tancament del sondeig previ a la instal·lació de la bomba d'extracció. Així doncs, el cost total de les mesures anteriorment descrites serà de 727,10 euros.

Cal esmentar que el document ambiental adjunta el càlcul de la petjada de carboni que suposarà l'activitat a desenvolupar durant 8 hores al

dia, els 2-5 dies que durin les tasques de perforació. Aquest càlcul s'estima és de: 208,08 kg de CO₂.

No obstant això, el promotor no contempla l'adopció de mesures correctores ni compensatòries degut a, segons indica el document ambiental, l'escassa entitat de l'obra.

4. Consultes a les administracions públiques afectades i persones interessades.

D'acord amb l'article 46 de la Llei 21/2013, de 9 desembre, d'avaluació ambiental, l'òrgan ambiental ha realitzat consultes a les següents administracions previsiblement afectades:

- Ajuntament de Lluçmajor.
- Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera, de la Direcció General d'Economia Circular, Transformació Energètica i Canvi Climàtic.
- Direcció Insular de Territori i Paisatge, del Consell Insular de Mallorca.
- Servei d'Agricultura de la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural.
- Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari de la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural.
- Servei de Protecció d'Espècies de la Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal.
- GOB Mallorca.
- Amics de la Terra.

Cal indicar que la sol·licitud d'inici de tramitació d'Avaluació Ambiental Simplificada per part del Servei d'Aigües Subterrànies de la DG de Recursos Hídrics, va acompanyada de la següent informació: *«Vistes les característiques de l'obra i els paràmetres d'explotació sol·licitats, aquest Servei d'Aigües Subterrànies considera que el projecte no afectarà apreciablement l'estat de la massa subterrània on es troba ubicat, ni té repercussions ambientals apreciables».*

En el moment de redactar el present informe, es disposa dels següents informes de les administracions previsiblement afectades i entitats interessades:

- Informe del Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera de la DG d'Economia Circular, Transició Energètica i Canvi Climàtic.

Es conclou que:

«Per tot això, i en relació a la perspectiva climàtica en la tramitació ambiental, no es preveu que el projecte pugui tenir efectes significatius, per la qual cosa, s'emet informe favorable».

- Informe del Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari de la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural.

Es conclou que:

«...la parcel·la no forma part de cap base territorial de cap explotació agrària inscrita en el Registre Interinsular Agrari. Tampoc s'observa cap activitat agrària a la parcel·la i es proposa una activitat d'oci i autoconsum. Per tant, aquesta Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural, mitjançant el servei de Reforma i Desenvolupament Agrari, informa desfavorablement l'objecte del projecte, des del punt de vista agrari».

- Informe del Servei de Protecció d'Espècies de la Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal.

Es conclou que:

*«5. Segons la informació disponible, no és d'esperar que el projecte pugui tenir cap efecte sobre espècies protegides o amenaçades»
«...inform favorablement sobre el projecte de captació d'aigües subterrànies a la parcel·la 72 del polígon 46, del TM de Lluçmajor»*

- Informe de la Direcció Insular de Territori i Paisatge del Consell Insular de Mallorca.

Es conclou que:

«Atès el contingut del cos de l'informe des del punt de vista de l'ordenació de territori i del paisatge, es considera que el projecte d'una captació d'aigües subterrànies en el TM de Lluçmajor, no tindrà efectes significatius sobre el medi ambient en tant que serveixi a usos legalment implantats a la parcel·la. Aquest informe s'emet en relació a les competències del Consell de Mallorca en matèria d'ordenació territorial i paisatge, sense perjudici de les consideracions que es puguin formular des d'altres àrees de l'administració dins l'abast de les competències que tinguin atribuïdes, i no pressuposa cap pronunciament sobre l'adequació a la legalitat dels usos i de les construccions de la parcel·la de l'assumpte».

5. Anàlisi dels criteris de l'annex III de la Llei 21/2013

S'han analitzat els criteris de l'annex III de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, i no es preveu que el projecte pugui tenir efectes sobre el medi ambient, en concret:

1. Característiques del projecte: L'objecte del projecte és la realització d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig AAS_21784) a la finca «Ca s'Elet», al T.M. de Llucmajor, per part del promotor José Puertollano García. La referència cadastral de la parcel·la és 07031A046000720000EE, amb una superfície total de 6.503 m². La motivació de l'execució del projecte és la de destinar l'aigua que s'extregui al reg dels cultius presents a la parcel·la i als nous que es volen implantar; atesa la impossibilitat, segons indica el document ambiental, d'obtenir l'aigua a través de connexió a xarxa d'aigües potables i/o regenerades.

D'acord amb el document ambiental, el promotor sol·licita una autorització per a ús de reguiu amb un volum màxim anual de 200 m³.

Pel que respecta a les bombes d'extracció, el document ambiental fa referència al fet que a la fase de funcionament s'instal·larà una bomba elèctrica; no obstant això, aquest punt no serà objecte del present projecte.

2. Ubicació del projecte: El nou sondeig es vol realitzar al polígon 46, parcel·la 72, al T.M. de Llucmajor. La parcel·la està classificada com a sòl rústic de caràcter general ús agrari.

El punt projectat per el nou sondeig no es troba afectat directament per àrees de prevenció de riscos (APR) d'inundació, d'incendi, d'erosió o d'esllavissaments.

La parcel·la on es vol desenvolupar el sondeig, no es troba afectada per cap espai de la Xarxa Natura 2000. Tampoc es troba a cap zona definida per la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears (LEN). L'àmbit del projecte no es troba afectat ni està pròxim a cap hàbitat d'interès comunitari (HIC) descrit a la Directiva 92/43/CEE.

3. Característiques del potencial impacte: D'acord amb l'indicat a l'informe consulta del Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari de la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural (signat en data 22/05/2024) amb relació a què a la parcel·la no s'apreciava cap tipus d'activitat agrària i a què aquesta no formava part de cap explotació agrària inscrita en el Registre Interinsular Agrari i, conseqüentment, atès que la motivació de l'execució del projecte de sondeig pel posterior aprofitament de l'aigua pel reg de la parcel·la, no quedava del tot justificat, en data 14 de novembre de 2024, es va enviar una esmena de deficiències a promotor i a Òrgan Substantiu. La finalitat de l'esmena, era la d'aclarir si la dotació i l'ús sol·licitat pel promotor al procediment d'inici, era correcte i poder valorar el potencial impacte que es produiria derivat de l'execució del projecte.

En data 25 de novembre de 2024, es va emetre el justificant de rebuig de notificació per caducitat, a l'haver-se superat el termini establert per a la compareixença. Així doncs, l'òrgan ambiental no ha rebut resposta a l'esmena de deficiències enviada.

Conclusions de l'informe d'impacte ambiental

Primer. No és possible dictar una resolució fonamentada sobre els possibles efectes adversos del projecte sobre el medi ambient, atès que no es disposa de suficients elements de judici, d'acord amb el que preveu l'art. 47, apartat 2, lletra c), de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, i per tant, s'ha de procedir a la finalització del procediment amb arxiu de l'expedient.

Segon. Es publicarà el present informe d'impacte ambiental al Butlletí Oficial de les Illes Balears, d'acord amb el que disposa l'article 47.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental.

Tercer. L'informe d'impacte ambiental no ha de ser objecte de cap recurs, sense perjudici dels que, si s'escau, siguin procedents en la via administrativa o judicial davant de l'acte, si s'escau, d'autorització del projecte, d'acord amb el que disposa l'article 47.5 de la Llei 21/2013.

Quart. Aquesta resolució s'emet sense perjudici de les competències urbanístiques, de gestió o territorials de les administracions competents i de les autoritzacions o informes necessaris per a l'aprovació

(Signat electrònicament: 11 de març de 2025)

La directora general d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental

Maria Paz Andrade Barberá